

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa, dnia 21 lipca 2011 r.

Pan

Karol Semik

Mazowiecki Kurator Oświaty

KNO-4101-01-04/2011
P/11/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego skontrolował działalność Kuratorium Oświaty w Warszawie (*Kuratorium*) w zakresie nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty w latach szkolnych 2008/2009 - 2010/2011 (I semestr).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 28 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Kuratorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując pozytywną ocenę NIK uwzględniła: zakres prowadzonej działalności wspomagającej, w tym inicjowanie i koordynowanie badań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli i efektywne wykorzystanie wyników ewaluacji i kontroli, prawidłowe prowadzenie kontroli w nadzorowanych szkołach, współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi organami prowadzącymi szkoły oraz z okręgową komisją egzaminacyjną i placówkami doskonalenia nauczycieli, a także systematyczną kontrolę wewnętrzną w zakresie sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: nieokreślenia w regulaminach organizacyjnych Kuratorium wykazu nadzorowanych szkół i placówek oświatowych, nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawnych przy zatrudnianiu pracowników pedagogicznych, nieprzestrzegania przepisów w zakresie nadzoru pedagogicznego w prowadzeniu wizytacji i ewaluacji, nieprzestrzegania przepisów postępowania administracyjnego w zakresie wydawania decyzji, zatrudnienia na stanowisku pedagogicznym osoby nieposiadającej wymaganych kwalifikacji oraz zatrudniania osób na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych mimo braku przepisów wykonawczych do ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.), określających wymagane kwalifikacje pracowników na tych stanowiskach.

1. Mazowiecki Kurator Oświaty nie zamieścił w obowiązujących od 1 marca 2009 r. regulaminach organizacyjnych Kuratorium wykazu szkół i placówek oświatowych, nad którymi sprawuje nadzór pedagogiczny.

Było to niezgodne z § 5 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur (Dz. U. Nr 164 poz. 1169, ze zm.).

2. W latach 2008 - 2011 łączną liczbę etatów pracowników Kuratorium, zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, ustalano z pominięciem zasady, zgodnie z którą na jeden etat nie może przypadać więcej niż 14 szkół i placówek (§ 6 ust. 2 ww. rozporządzenia).

W 2008 r. na jeden etat pracownika pedagogicznego zatrudnionego w Kuratorium przypadały 33 szkoły (placówki), w 2009 r. – 32, w 2010 r. – 35, a w 2011 – 42.

3. W roku szkolnym 2008/2009 w ośmiu na dziesięć skontrolowanych wizytacji nie zachowano wymaganego terminu przedstawienia radzie pedagogicznej wyników wizytacji oraz propozycji wniosków i zaleceń powizytacyjnych, a w siedmiu przypadkach przedstawienia ww. wniosków i zaleceń dyrektorowi szkoły lub placówki oświatowej oraz organowi prowadzącemu.

Naruszało to przepisy § 5 ust. 6 i 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji

osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz (Dz. U. Nr 235, poz. 1703).

Stwierdzono również, że spośród 15 ewaluacji całościowych przeprowadzonych w latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011, w przypadku 10 ewaluacji, realizowanych w ramach szkolenia objętego projektem pn. *Program Wzmocnienia Efektywności Systemu Nadzoru Pedagogicznego i Oceny Jakości Pracy Szkoły*, wystąpiły nieprawidłowości polegające na:

- 1) niepowiadomieniu dyrektora szkoły o planowej ewaluacji zewnętrznej i jej zakresie,
- 2) niewydaniu imiennych upoważnień do przeprowadzenia tych ewaluacji,
- 3) niedochowaniu wymaganych terminów przedstawienia wyników i wniosków z ewaluacji na zebraniu rady pedagogicznej oraz sporządzenia raportu z ewaluacji.

Naruszało to przepisy § 18 ust. 5 pkt 1, § 9 ust. 1, 2 i 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324).

4. Stwierdzono przypadki naruszenia przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071, ze zm.) przy wydawaniu decyzji administracyjnych.

Badanie sześciu decyzji administracyjnych, dotyczących polecenia usunięcia uchybień, wydanych w skontrolowanym okresie na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy o systemie oświaty wykazało, że we wszystkich postępowaniach nie przestrzegano zasady doręczania decyzji za pokwitowaniem, czym naruszono przepisy art. 39 Kodeksu postępowania administracyjnego. W przypadku czterech decyzji, w których terminy usunięcia uchybień wyznaczono w dniach liczonych od dnia otrzymania decyzji przez dyrektora, brak pokwitowania odbioru decyzji skutkowało brakiem możliwości wyegzekwowania terminu wykonania decyzji.

Ponadto dwie z ww. sześciu decyzji, skierowane do dyrektorów niepublicznych szkół i przedszkoli (decyzja z dnia 30 września 2009 r. nr KO.WKS.I-MC.460-44/09, decyzja z dnia 23 kwietnia 2010 r. nr KO.DRA-NP.-SkD.432-7/10), zostały wydane bez podstawy prawnej, ponieważ art. 34 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, który był podstawą prawną ich wydania, nie ma zastosowania wobec niepublicznych szkół i przedszkoli.

5. W Kuratorium zatrudniono na stanowisku wizytatora osobę, która w momencie zatrudnienia nie spełniała wymogów kwalifikacyjnych, określonych w § 8 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r., tj. nie posiadała ukończonej formy doskonalenia zawodowego w zakresie administracji lub zarządzania lub co najmniej dwuletniego stażu pracy na stanowisku kierowniczym w szkole, placówce lub zakładzie kształcenia nauczycieli lub co najmniej dwuletniego stażu pracy w urzędzie organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami lub w urzędzie organu prowadzącego szkoły lub placówki.
6. W okresie od 24 sierpnia 2009 r. do 8 listopada 2009 r. zatrudniono w Kuratorium 13 osób na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, mimo braku podstawy prawnej dotyczącej wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnianych na tych stanowiskach (brak przepisów wykonawczych do art. 35 ust. 6 ustawy o systemie oświaty).

* * *

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) dostosowanie zapisów regulaminu organizacyjnego Kuratorium do wymogów rozporządzenia w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur,
- 2) podjęcie działań zmierzających do dostosowania liczby etatów na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych do liczby nadzorowanych szkół i placówek,
- 3) zapewnienie przeprowadzania ewaluacji zewnętrznych zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego,
- 4) zapewnienie przestrzegania przepisów dotyczących postępowania administracyjnego w zakresie doręczania decyzji za pokwitowaniem, zaniechanie wydawania - w stosunku do szkół/przedszkoli/placówek niepublicznych - decyzji na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy o systemie oświaty oraz stwierdzenie nieważności dwóch decyzji administracyjnych wydanych bez podstawy prawnej,
- 5) przestrzeganie wymogów kwalifikacyjnych przy zatrudnianiu osób na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych.

Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Kuratora o przedstawienie

w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie siedem dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Kuratorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.